

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI - HD๐๑ - ๐๒๔

โรงพยาบาลคุณธรรมที่สร้างสรรค์
นวัตกรรมเพื่อประชาชน

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐
วันที่บังคับใช้ : .....

หน้า
๑/๓๑

เรื่อง การให้การพยาบาลผู้ป่วยระหว่างการทำ Hemodialysis และการเฝ้าระวังวงจรไตเทียม

๑. วัตถุประสงค์

- ๑.๑ เพื่อให้ได้รับการรักษาพยาบาลตามแผนการรักษา และประเมินภาวะแทรกซ้อนในระยะยาว
- ๑.๒ เพื่อเฝ้าระวังภาวะแทรกซ้อนที่เกิดขึ้นกับผู้ป่วยระหว่างการฟอกเลือด
- ๑.๓ เพื่อแก้ไขภาวะแทรกซ้อนที่เกิดขึ้นกับผู้ป่วยระหว่างการฟอกเลือด
- ๑.๔ เพื่อเฝ้าระวังป้องกันความผิดปกติที่เกิดขึ้นกับผู้ป่วยระหว่างการฟอกเลือด
- ๑.๕ เพื่อแก้ไขความผิดปกติที่เกิดขึ้นกับเครื่องไตเทียม และวงจรไตเทียม
- ๑.๖ เพื่อส่งเสริมให้ฟอกเลือดได้ตามที่กำหนด
- ๑.๗ เพื่อความสุขสบายของผู้ป่วยทั้งทางร่างกายและจิตใจ

๒. ขอบเขต

แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการให้การพยาบาลผู้ป่วยระหว่างการทำ Hemodialysis และการเฝ้าระวังวงจรไตเทียม

๓. นิยามศัพท์

๓.๑ การฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม (Hemodialysis) หมายถึง การนำเลือดออกจากร่างกายมาจัดของเสียในเลือดออก โดยมีการแลกเปลี่ยนของน้ำและสารต่างๆ ระหว่างเลือดและน้ำยาล้างไตที่ผ่านเยื่อกั้นบางๆ (semipermeable membrane) ภายในตัวกรอง (dialysis) และนำเลือดที่ผ่านการฟอกแล้วกลับคืนเข้าร่างกาย

๓.๒ วงจรไตเทียม (extracorporeal blood circuit) หมายถึง วงจรเลือดที่อยู่ภายนอกเครื่องไตเทียมที่ประกอบด้วยตัวกรองเลือด (dialyzer) และสายส่งเลือด (blood line)

๔. หน้าที่ความรับผิดชอบ

- ๔.๑ พยาบาลวิชาชีพประจำการที่ผ่านการอบรมการพยาบาลเฉพาะทางเวชปฏิบัติการบำบัดทดแทนไต/พยาบาลผู้เชี่ยวชาญไตเทียม
- ๔.๒ พยาบาลวิชาชีพที่ยังไม่ผ่านการอบรมการพยาบาลเฉพาะทางฯ และเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยไตเทียมภายใต้การควบคุมของพยาบาลที่ผ่านการอบรมการพยาบาลเฉพาะทางเวชปฏิบัติการบำบัดทดแทนไต/พยาบาลผู้เชี่ยวชาญ ไตเทียม

๕. อุปกรณ์และเครื่องมือ

- ๕.๑ เครื่องวัดความดันโลหิตพร้อมหูฟัง และเครื่องติดตามสัญญาณชีพ
- ๕.๒ เครื่องชุดต่อให้ออกซิเจน พร้อมอุปกรณ์ใช้งานแบบติดฝาผนัง
- ๕.๓ รถ emergency พร้อมยา และอุปกรณ์ช่วยฟื้นคืนชีพ

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI - HD๐๑ - ๐๒๔

โรงพยาบาลคุณธรรมที่สร้างสรรค์
นวัตกรรมการเพื่อประชาชน

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

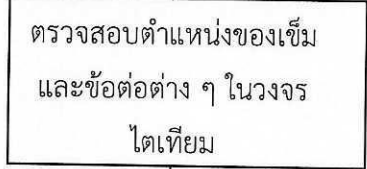
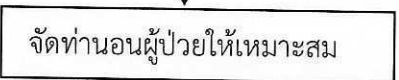
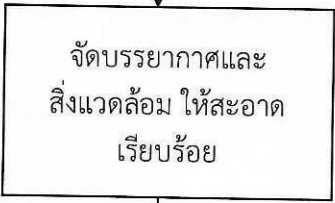
ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐
วันที่บังคับใช้ : .....

หน้า
๒/๓๑

เรื่อง การให้การพยาบาลผู้ป่วยระหว่างการทำ Hemodialysis และการเฝ้าระวังวงจรไตเทียม

๖. ขั้นตอนการปฏิบัติ/Flow chart

๖.๑ ด้านผู้ป่วย

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	รายละเอียด	เอกสารอ้างอิง
พยาบาล	 <p>วัดและบันทึก สัญญาณชีพ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - หลังจากเริ่มการฟอกเลือด - บันทึกลงใน hemodialysis flow chart - ตรวจวัดทุก ๓๐ นาที หรือตรวจวัดบ่อยครั้งขึ้นตามความจำเป็น - เมื่อผู้ป่วยมีอาการผิดปกติ หรือเกิดภาวะแทรกซ้อน 	
พยาบาล	 <p>ตรวจสอบตำแหน่งของเข็ม และข้อต่อต่าง ๆ ในวงจร ไตเทียม</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อป้องกันการเลื่อนหลุด หรือมีการหักพับ งอของเข็มและสายส่งเลือด - ให้คำแนะนำผู้ป่วยในเรื่องการเปลี่ยนท่าขณะมีเข็มหรือสายสวนคาหลอดเลือดดำ 	
พยาบาล	 <p>จัดทำนอนผู้ป่วยให้เหมาะสม</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ตามอาการและความสบายของผู้ป่วย 	
พยาบาล	 <p>จัดบรรยากาศและ สิ่งแวดล้อมให้สะอาด เรียบร้อย</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้ผู้ป่วยผ่อนคลาย เช่น การดูโทรทัศน์ หรือฟังเพลงเบาๆ 	

เอกสารควบคุม
CONTROLLED DOCUMENT

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI - HD๐๑ - ๐๒๔

โรงพยาบาลคุณธรรมที่สร้างสรรค์
นวัตกรรมเพื่อประชาชน

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐
วันที่บังคับใช้ : .....

หน้า
๓/๓๑

เรื่อง การให้การพยาบาลผู้ป่วยระหว่างการทำ Hemodialysis และการเฝ้าระวังวงจรไตเทียม

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	รายละเอียด	เอกสารอ้างอิง
พยาบาล	<p style="text-align: center;">↓</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;">พูดคุยกับผู้ป่วย</div> <p style="text-align: center;">↓</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สอบถามถึงอาการ หรือปัญหาการเจ็บป่วยต่าง ๆ เพื่อคลายความวิตกกังวลที่เกิดขึ้น - ทิ้งให้สุขศึกษา - เปิดโอกาสให้ผู้ป่วยซักถามเพิ่มเติมในสิ่งที่ผู้ป่วยสงสัย หรือวิตกกังวล 	
พยาบาล	<p style="text-align: center;">↓</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;">สังเกตพฤติกรรมผู้ป่วย</div> <p style="text-align: center;">↓</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เช่น อาการเบื่อหน่าย ซึมเศร้า วิตกกังวล เพื่อหาสาเหตุของพฤติกรรมดังกล่าวและวางแผนการแก้ไขปัญหา 	
พยาบาล	<p style="text-align: center;">↓</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;">ประเมินความจำเป็นที่ต้องให้ออกซิเจน</div> <p style="text-align: center;">↓</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ในรายที่มีระดับออกซิเจนในเลือดต่ำ หรือมีอาการหอบเหนื่อย ซีด ใจสั่น เจ็บหน้าอก 	
พยาบาล	<p style="text-align: center;">↓</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;">ระวังอากาศเข้าสู่วงจร</div> <p style="text-align: center;">↓</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เมื่อให้สารน้ำเข้าหลอดเลือด ตลอดจนการให้ยาหรือสารอาหารทางหลอดเลือด 	
พยาบาล	<p style="text-align: center;">↓</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;">ดูแลให้ผู้ป่วยได้รับยาต้านการแข็งตัวของเลือดระหว่างการฟอกเลือดตามแผนการรักษาของแพทย์</div> <p style="text-align: center;">↓</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ในกรณีผู้ป่วยหลังการผ่าตัด มีเลือดออกส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกาย หรือมีปัญหาเลือดออกง่ายและหยุดยาก แพทย์จะมีคำสั่งแผนการรักษาให้ free heparin -พยาบาลผู้รับผิดชอบจะต้องทำการ flush วงจรไหลเวียนเลือดทุก ๑ ชั่วโมง ด้วย ๐.๙ % NSS ๑๐๐ ml 	

เอกสารควบคุม
CONTROLLED DOCUMENT

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI - HD๐๑ - ๐๒๔

โรงพยาบาลคุณธรรมที่สร้างสรรค์
นวัตกรรมเพื่อประชาชน

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐
วันที่บังคับใช้ : .....

หน้า
๔/๓๑

เรื่อง การให้การพยาบาลผู้ป่วยระหว่างการทำ Hemodialysis และการเฝ้าระวังวงจรไตเทียม

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	รายละเอียด	เอกสารอ้างอิง
พยาบาล	<p style="text-align: center;">↓</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;">ติดตามผลการตรวจ ทางห้องปฏิบัติการ (ถ้ามี)</div> <p style="text-align: center;">↓</p>	- พร้อมทั้งรายงานแพทย์ทันที เมื่อพบ ความผิดปกติ	
พยาบาล	<p style="text-align: center;">↓</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;">ทำการตรวจเยี่ยมผู้ป่วย พร้อมแพทย์</div> <p style="text-align: center;">↓</p>	- เพื่อรับคำสั่งการรักษาที่เร่งด่วน	
พยาบาล	<p style="text-align: center;">↓</p> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 50%; padding: 10px; width: fit-content; margin: 0 auto;">เฝ้าระวังอาการผิดปกติ หรือภาวะแทรกซ้อนที่ อาจจะเกิดขึ้น</div>	- ให้การป้องกันแก้ไขในแต่ละ ภาวะแทรกซ้อนนั้น หากพบความปกติ ให้รายงานแพทย์ทันที	

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI - HD๐๑ - ๐๒๔

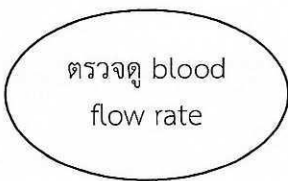
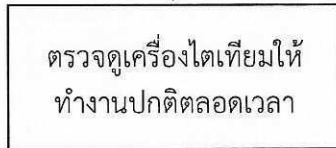
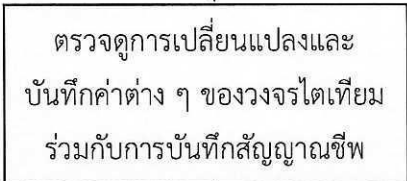
โรงพยาบาลคุณธรรมที่สร้างสรรค์
นวัตกรรมเพื่อประชาชน

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐
วันที่บังคับใช้ : .....

หน้า
๕/๓๑

เรื่อง การให้การพยาบาลผู้ป่วยระหว่างการทำ Hemodialysis และการเฝ้าระวังวงจรไตเทียม

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	รายละเอียด	เอกสารอ้างอิง
พยาบาล	 <p>ตรวจดู blood flow rate</p>	<p>- โดยตรวจดู pillow ไม่มี collapse โป่งตึงดี สายส่งเลือดไม่มีการแกว่งหรือกระตุกมาก ตรวจดู blood flow rate ให้ถูกต้องตลอดเวลา</p>	
พยาบาล	 <p>ตรวจดูเครื่องไตเทียมให้ทำงานปกติตลอดเวลา</p>	<p>- โดยการตรวจดูค่าต่าง ๆ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> ● conductivity ควรอยู่ระหว่าง ๑๓.๕ - ๑๔.๕ หรือตามค่าที่ทำ variation ไว้ ● dialysate flow ๓๐๐,๕๐๐,๘๐๐ ml/min ● temperature ควรอยู่ระหว่าง ๓๕.๕ - ๓๗°C ● UF remove ตรงตามที่ set ไว้ในเวลาที่ผ่านไป 	
พยาบาล	 <p>ตรวจดูการเปลี่ยนแปลงและบันทึกค่าต่าง ๆ ของวงจรไตเทียม ร่วมกับการบันทึกสัญญาณชีพ</p>	<p>- venous pressure ควรมีค่าไม่เกิน ๑/๒ ของ blood flow rate</p> <p>- ถ้า venous pressure มีค่าสูงขึ้นๆ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ตรวจสอบตำแหน่งเข็ม venous มีตำแหน่งเปลี่ยนไป เข็มเลื่อน ต้องจัดให้เข้าที่ เลือดจะไหลผ่านได้ แรงดันจะกลับเป็นปกติ ถ้าเข็มทะลุ จะมีการบวมตึงและเจ็บที่ปลายเข็ม ต้องแทงใหม่ ● ตรวจการพันงอของสายส่งเลือด ด้าน V ช่วงปลาย V ถึง ปลาย chamber V ต้องจัดให้เข้าที่ แรงดันจะกลับเป็นปกติ 	

เอกสารควบคุม ๕๗
CONTROLLED DOCUMENT

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI - HD๐๑ - ๐๒๔

โรงพยาบาลคุณธรรมที่สร้างสรรค์
นวัตกรรมเพื่อประชาชน

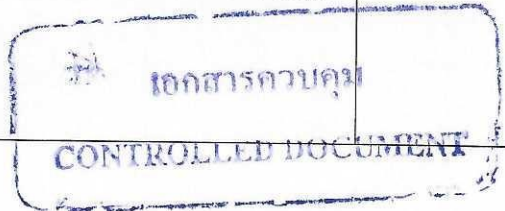
วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐
วันที่บังคับใช้ : .....

หน้า
๖/๓๑

เรื่อง การให้การพยาบาลผู้ป่วยระหว่างการทำ Hemodialysis และการเฝ้าระวังวงจรไตเทียม

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	รายละเอียด	เอกสารอ้างอิง
พยาบาล		<ul style="list-style-type: none"> ● ตรวจสอบการอุดตันที่ filter ของ chamber V โดย prime NSS ไล่เลือดคั้นผู้ป่วยจนใสถ้าพบการอุดตัน ให้เปลี่ยนสายส่งเลือดด้าน V ใหม่ <ul style="list-style-type: none"> - ถ้าค่า venous pressure เปลี่ยนไป มีค่าที่ต่ำลง ๆ ● ตรวจสอบตำแหน่งเข็ม arterial มีตำแหน่งเปลี่ยนไป เข็มเลื่อนหลุด ต้องจัดให้เข้าที่ เลือดจะไหลออกได้ดี แรงดันจะกลับเป็นปกติ ถ้าเข็มแทงทะลุ จะมีการบวมตึงและเจ็บที่ปลายเข็ม ต้องแทงใหม่ ● ตรวจสอบการพันงอของสายส่งเลือดด้าน A และ V ช่วงปลาย A ถึงเหนือ chamber V ต้องจัดให้เข้าที่ แรงดันจะกลับเป็นปกติ ● ตรวจสอบการอุดตันที่ filter ของ chamber A โดย prime NSS ไล่เลือดคั้นผู้ป่วยจนใสถ้าพบการอุดตัน ให้เปลี่ยนสายส่งเลือดด้าน A ใหม่ ● ตรวจสอบการอุดตันในตัวกรองเลือด โดยดูค่า TMP ที่เปลี่ยนไป ร่วมกับการ prime NSS ไล่เลือดคั้นผู้ป่วยจนใส ถ้าพบการอุดตันของ blood clot ต้องเปลี่ยนใหม่ 	

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI - HD๐๑ - ๐๒๔

โรงพยาบาลคุณธรรมที่สร้างสรรค์
นวัตกรรมเพื่อประชาชน

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐
วันที่บังคับใช้ : .....

หน้า
๗/๓๑

เรื่อง การให้การพยาบาลผู้ป่วยระหว่างการทำ Hemodialysis และการเฝ้าระวังวงจรไตเทียม

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	รายละเอียด	เอกสารอ้างอิง
		<ul style="list-style-type: none"> - TMP หรือ dialysate pressure TMP • ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงสูงขึ้น แสดงถึง ตัวกรองมีการ clot เกิดขึ้น • ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงต่ำลง แสดงถึง มี clot เกิดขึ้นที่ขั้ว vein ของตัวกรองเลือดหรือ venous return ไม่ดี • ถ้าสูงขึ้นแสดงถึง insufficient flow ใน blood circuit 	
พยาบาล	<p style="text-align: center;">↓</p> <p style="text-align: center;">ตรวจสอบความผิดปกติ ของวงจรไตเทียม เป็นระยะ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - air bubble หรือ air embolism - blood leakage จาก blood line หลัง blood pump หรือ จาก membrane - blood line kink - clot ในสายส่งเลือดและตัวกรองเลือด - สังเกตลักษณะความผิดปกติของสีเลือดในวงจรไตเทียม (hemolysis) 	

เอกสารควบคุม
CONTROLLED DOCUMENT

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI - HD๐๑ - ๐๒๔

โรงพยาบาลคุณธรรมที่สร้างสรรค์
นวัตกรรมเพื่อประชาชน

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐
วันที่บังคับใช้ : .....

หน้า
๘/๓๑

เรื่อง การให้การพยาบาลผู้ป่วยระหว่างการทำ Hemodialysis และการเฝ้าระวังวงจรไตเทียม

ภาวะแทรกซ้อนและการเฝ้าระวังขณะทำ Hemodialysis

ภาวะความดันโลหิตต่ำ (Hypotension)

สาเหตุ

- ๑.๑ ผู้ป่วยเสียน้ำจากการทำ ultrafiltration มากและเร็วเกินไป
- ๑.๒ จากการรับประทานยาลดความดันโลหิตก่อนการฟอกเลือด
- ๑.๓ รับประทานอาหารที่มีโซเดียมต่ำ
- ๑.๔ มีความไม่คงที่ของระบบหมุนเวียนโลหิตและหัวใจ
- ๑.๕ ผู้ป่วยมีภาวะซีด
- ๑.๖ ระดับ albumin ในเลือดต่ำ
- ๑.๗ น้ำยา dialysate ที่ใช้มีโซเดียมต่ำ

อาการและอาการแสดง

๑. วัดความดันโลหิต systolic ได้ต่ำกว่า ๑๐๐ mm Hg. หรือวัดได้ต่ำกว่าค่าเดิมที่วัดก่อนหน้า ๒๐ - ๓๐ mm Hg.
๒. มีอาการ คลื่นไส้ อาเจียน หาว หน้ามืด เหงื่อออก ตัวเย็น อาจรู้สึกร้อน มึนงง ระดับการรับรู้สีกตัว เปลี่ยนแปลงเลวลง หรือหมดสติ ไม่รู้สึกตัว
๓. ชีพจร หรือหัวใจเต้นเร็วมากกว่า ๑๐๐ ครั้ง/นาที ชักเกร็ง กระตุก

การป้องกัน

๑. ให้ปริมาณน้ำ และความเข้มข้นของโซเดียมที่เหมาะสมในระหว่างการรักษา
๒. งดยาลดความดันโลหิตก่อนการฟอกเลือด
๓. รักษาความเข้มข้นของเลือดให้คงที่
๔. รักษาความเข้มข้นของ albumin ในเลือดให้คงที่
๕. รักษาความคงที่ของระบบหมุนเวียนโลหิตและหัวใจ
๖. ใช้น้ำยา dialysate ที่มีอุณหภูมิต่ำ เพื่อเพิ่มการหดตัวของหลอดเลือด
๗. ใช้น้ำยาไตเทียม ชนิด ต่างไปคาร์บอนและมีความเข้มข้นของโซเดียมอยู่ระหว่าง ๑๔๐-๑๔๔ mEq/L
๘. แนะนำให้ผู้ป่วยควบคุมน้ำหนัก ไม่ให้เพิ่มเกินวันละ ๑ กก.
๙. แนะนำให้งดรับประทานอาหารมื้อหนัก หรือในระหว่างการฟอกเลือดในรายที่มีประวัติความดันโลหิตต่ำระหว่างการฟอกเลือด
๑๐. แนะนำให้แจ้งแก่เจ้าหน้าที่หน่วยฟอกเลือดทันที ที่รู้สึกมีอาการเปลี่ยนแปลงอาจเกิดจากความดันโลหิตต่ำ

เอกสารควบคุม

CONTROLLED DOCUMENT

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI - HD๐๑ - ๐๒๔

โรงพยาบาลคุณธรรมที่สร้างสรรค์
นวัตกรรมเพื่อประชาชน

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐
วันที่บังคับใช้ : .....

หน้า
๙/๓๑

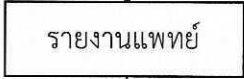
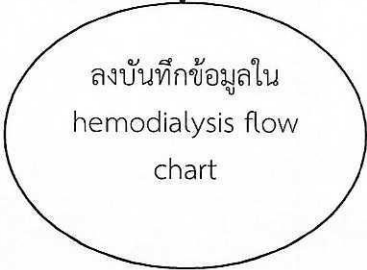
เรื่อง การให้การพยาบาลผู้ป่วยระหว่างการทำ Hemodialysis และการเฝ้าระวังวงจรไตเทียม

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	รายละเอียด	เอกสารอ้างอิง
พยาบาล	ประเมินสัญญาณชีพ และอาการผู้ป่วย		
พยาบาล	ลด Blood Flow Rate (BFR)		
พยาบาล	จัดทำให้ผู้ป่วยนอนศีรษะต่ำ เท้ายกสูง		
พยาบาล	ลดอัตราการดึงน้ำ Ultrafiltration Rate (UFR)		
พยาบาล	ให้ ๐.๙ % NSS ๑๐๐ - ๒๐๐ ml. หรือตามอาการ	<ul style="list-style-type: none"> - ให้สารที่มีคุณสมบัติเป็น colloidal osmotic เช่น อัลบูมิน หรือ กลูโคส เป็นต้น ตามแผนการรักษาของแพทย์ - ให้เลือดในรายที่มีความเข้มข้นของเลือดต่ำมาก ตามแผนการรักษาของแพทย์ 	

เอกสารควบคุม
CONTROLLED DOCUMENT

 โรงพยาบาลคุณธรรมที่สร้างสรรค์ นวัตกรรมเพื่อประชาชน	โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร RATCHAPHIPHAT HOSPITAL		หมายเลขเอกสาร WI - HD๐๑ - ๐๒๔
	วิธีปฏิบัติงาน WORK INSTRUCTION	ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐ วันที่บังคับใช้ :	หน้า ๑๐/๓๑
เรื่อง การให้การพยาบาลผู้ป่วยระหว่างการทำ Hemodialysis และการเฝ้าระวังวงจรไตเทียม			

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	รายละเอียด	เอกสารอ้างอิง
พยาบาล		- ในผู้ป่วยภาวะวิกฤตที่ความดันโลหิตต่ำมาก อาจจะต้องพิจารณา ให้ยาเพิ่มความดันโลหิต เช่น norepinephrine หรือ dobutamine เป็นต้น	
พยาบาล			

๒. ตะคริว (Muscle cramp)

สาเหตุ

ไม่ทราบสาเหตุที่แท้จริง สันนิษฐานว่าเกิดจากมีการเปลี่ยนแปลงของปริมาณเลือด เนื่องจากมีการดึงน้ำมากหรือเร็วเกินไป ซึ่งมักจะเกิดร่วมกับความดันโลหิตต่ำ การลดลงของ plasma osmolality การขาดออกซิเจนของเนื้อเยื่อ มีความผิดปกติของเกลือแร่ในร่างกาย

อาการและอาการแสดง

ผู้ป่วยจะรู้สึกปวดตึงบริเวณกล้ามเนื้อ โดยมักจะเป็นบริเวณท้องและกล้ามเนื้อส่วนปลาย เช่น ที่น่อง ขา มากกว่าส่วนอื่น

การป้องกัน

1. หมั่นประมิน้ำหนักแห้งให้เหมาะสมอยู่เสมอ
2. ใช้โซเดียมในน้ำยา dialysate ให้สูงขึ้นในช่วงแรก (๑๔๕-๑๕๕ mEq/L) และค่อยๆ ลดลงเป็น ๑๓๕-๑๔๐ mEq/L

ในช่วงท้ายของการฟอกเลือดตามแผนการรักษาของแพทย์

๓. ให้ยาป้องกันการเกิดตะคริว ตามแผนการรักษาของแพทย์ เช่น quinine sulfate, vitamin E, oxazepam ควรให้ยาก่อนเริ่มฟอกเลือด ๒ ชม.

๔. แนะนำให้ผู้ป่วยควบคุมอาหารและน้ำเพื่อไม่ต้องดื่มน้ำมากในขณะที่ทำการฟอกเลือด
๕. ไม่ดื่มน้ำออกจากร่างกายเร็วเกินไป
๖. ดูแลให้กล้ามเนื้อส่วนที่จะเป็นตะคริวอบอุ่นอยู่เสมอ
๗. แนะนำให้ผู้ป่วยทำ stretching exercise

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI - HD๐๑ - ๐๒๔

โรงพยาบาลคุณธรรมที่สร้างสรรค์
นวัตกรรมการเพื่อประชาชน

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐
วันที่บังคับใช้ : .....

หน้า
๑๑/๓๑

เรื่อง การให้การพยาบาลผู้ป่วยระหว่างการทำ Hemodialysis และการเฝ้าระวังวงจรไตเทียม

การแก้ไข

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	รายละเอียด	เอกสารอ้างอิง
พยาบาล		- เช่น ๕๐% Glucose ๕๐ ml หรือ ๐.๙% NSS ๑๐๐-๒๐๐ ml.	
พยาบาล			
พยาบาล		- เพื่อให้กล้ามเนื้อผ่อนคลายและลดความเจ็บปวด	
พยาบาล			

เอกสารควบคุม

CONTROLLED DOCUMENT

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI - HD๐๑ - ๐๒๔

โรงพยาบาลคุณธรรมที่สร้างสรรค์
นวัตกรรมเพื่อประชาชน

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐
วันที่บังคับใช้ : .....

หน้า
๑๒/๓๑

เรื่อง การให้การพยาบาลผู้ป่วยระหว่างการทำ Hemodialysis และการเฝ้าระวังวงจรไตเทียม

๓. คลื่นไส้/อาเจียน (Nausea/Vomiting)

สาเหตุ

- อาจเกิดจากภาวะยูริเมีย (Uremia) ที่ยังมีอยู่ในกรณีที่ผู้ป่วยฟอกเลือดไม่พอ
- เป็นอาการของการเกิด disequilibrium syndrome และภาวะความดันโลหิตต่ำ

อาการและอาการแสดง

- ผู้ป่วยที่ฟอกเลือดไม่พอ อาจมีอาการคลื่นไส้ อาเจียน มักจะเป็นตลอดเวลา
- ภาวะ disequilibrium syndrome อาการคลื่นไส้ อาเจียน จะเกิดในการฟอกเลือดครั้งแรก ๆ ของผู้ป่วย

การป้องกัน

- หาสาเหตุการฟอกเลือดได้ไม่พอ และแก้ไขที่สาเหตุ
- ป้องกันไม่ทำให้ผู้ป่วยเกิดภาวะความดันโลหิตต่ำ ตามแนวทางปฏิบัติ
- ในการฟอกเลือดครั้งแรก ให้เลือกใช้ตัวกรองที่เหมาะสม และไม่เปิด blood flow rate มาก ๆ หรือ ลดเวลาฟอกเลือด

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	รายละเอียด	เอกสารอ้างอิง
พยาบาล	ประเมินสัญญาณชีพ และอาการผู้ป่วย		
พยาบาล/PN/NA	ให้ผู้ป่วยตะแคงหน้า ขณะอาเจียน	- เพื่อให้ไม่สำลัก	
พยาบาล/PN/NA	ดูแลความสะอาดในช่องปาก หลังผู้ป่วยอาเจียน	- กลิ่นต่าง ๆ จะเป็นสิ่งกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกคลื่นไส้ อาเจียนได้อีก	

เอกสารควบคุม
CONTROLLED DOCUMENT

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI - HD๐๑ - ๐๒๔

โรงพยาบาลคุณธรรมที่สร้างสรรค์
นวัตกรรมเพื่อประชาชน

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐
วันที่บังคับใช้ : .....

หน้า
๑๓/๓๑

เรื่อง การให้การพยาบาลผู้ป่วยระหว่างการทำ Hemodialysis และการเฝ้าระวังวงจรไตเทียม

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	รายละเอียด	เอกสารอ้างอิง
พยาบาล		- ตามแผนการรักษาของแพทย์	
พยาบาล			

๔. ปวดศีรษะ และปวดหลัง (Headache and Back pain)

สาเหตุ

๑. easy disequilibrium syndrome
๒. การกรองน้ำออกจำนวนมากในเวลาอันรวดเร็ว

อาการและอาการแสดง

ผู้ป่วยบอกรู้สึกปวดศีรษะ และปวดหลัง ขณะฟอกเลือด

การป้องกัน

๑. ควบคุมการรับประทานอาหารที่เพิ่มยูเรียไนโตรเจน น้ำ และสารอิเล็กโทรไลต์
๒. ให้สารน้ำทดแทน เช่น น้ำเกลือ (๐.๙ % NSS) โดยเฉพาะในการรักษาด้วยเครื่องไตเทียมที่ไม่สามารถควบคุมปริมาณน้ำได้
๓. หลีกเลี่ยงการกรองน้ำออกในเวลาอันรวดเร็ว
๔. จัดบรรยากาศสงบ ผ่อนคลาย ไม่พลุกพล่านวุ่นวาย

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI - HD๐๑ - ๐๒๔

โรงพยาบาลคุณธรรมที่สร้างสรรค์
นวัตกรรมเพื่อประชาชน

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐
วันที่บังคับใช้ : .....

หน้า
๑๔/๓๑

เรื่อง การให้การพยาบาลผู้ป่วยระหว่างการทำ Hemodialysis และการเฝ้าระวังวงจรไตเทียม

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	รายละเอียด	เอกสารอ้างอิง
พยาบาล	ประเมินสัญญาณชีพ และอาการผู้ป่วย		
พยาบาล	ใช้อัตราการไหลของเลือด (BFR) ที่ต่ำ		
พยาบาล	ดูแลให้ผู้ป่วยได้พัก ผ่อนคลายขณะฟอกเลือด		
พยาบาล	ดูแลให้ยาแก้ปวด	- ถ้ามีอาการปวดมาก - ตามแผนการรักษาของแพทย์	
พยาบาล	ประเมินอาการซ้ำและ ลงบันทึกข้อมูลใน hemodialysis flow chart		

 โรงพยาบาลคุณธรรมที่สร้างสรรค์ นวัตกรรมเพื่อประชาชน	โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร RATCHAPHIPHAT HOSPITAL		หมายเลขเอกสาร WI - HD๐๑ - ๐๒๔
	วิธีปฏิบัติงาน WORK INSTRUCTION	ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐ วันที่บังคับใช้ :	หน้า ๑๕/๓๑
เรื่อง การให้การพยาบาลผู้ป่วยระหว่างการทำ Hemodialysis และการเฝ้าระวังวงจรไตเทียม			

๕. Dialysis disequilibrium syndrome

สาเหตุ

๑. การที่ระดับยูเรียในเลือดลดลงอย่างรวดเร็วจากขบวนการฟอกเลือดในขณะที่ระดับยูเรียในสมองยังไม่ลดลง ทำให้เกิดความแตกต่างของระดับ osmolality จึงต้องมีการดึงน้ำจากหลอดเลือดเข้าไปในเซลล์สมอง เกิดภาวะสมองบวม

๒. การเปลี่ยนแปลงภาวะความเป็นกรดต่างในเลือดอย่างรวดเร็วจากการฟอกเลือด ในขณะที่น้ำในสมองยังคงมีความเป็นกรดอยู่ มีผลทำให้มีการเพิ่ม osmolality ในเซลล์สมอง มีการดึงน้ำเข้าไปในเซลล์สมอง ทำให้สมองบวม

๓. ผู้ป่วยที่มีความผิดปกติทางสมอง เช่น ผู้ป่วยที่ได้รับบาดเจ็บกระโหลกศีรษะที่นอนทางสมอง (head injury) มีเลือดออกในสมอง (subdural hematoma) เป็นต้น

อาการและอาการแสดง

ปวดศีรษะ คลื่นไส้ อาเจียน กระสับกระส่าย สับสน ความดันโลหิตสูง ตามัว กระตุก หัวใจเต้นผิดปกติ จนถึงขั้นที่มีอาการรุนแรงจะซึม ชัก หมดสติและเสียชีวิตได้

การป้องกัน

ในผู้ป่วยที่ฟอกเลือดครั้งแรกหรือในผู้ป่วยที่ได้รับการฟอกเลือดไม่สม่ำเสมอ ควรปฏิบัติดังนี้

๑. ใช้ตัวกรองเลือดที่มีประสิทธิภาพในการกรองต่ำหรือมีพื้นที่ผิวในการกรองประมาณ ๐.๙ - ๑.๒ ตารางเมตร

๒. ใช้ blood flow ต่ำ (๑๕๐ - ๒๐๐ ml/min) หรือร่วมกับการใช้ dialysate flow ต่ำ ๆ

๓. ใช้ระยะเวลาการฟอกเลือดสั้น ๆ ๒ - ๓ ชั่วโมง

๔. ใช้น้ำยา dialysate ชนิด bicarbonate

๕. ใช้น้ำยา dialysate ที่มีระดับโซเดียมสูงไม่น้อยกว่า ๑๔๐ mEq/L หรือใกล้เคียงกับระดับโซเดียมในเลือดผู้ป่วยเพื่อป้องกันไม่ให้ plasma osmolality ลดลงเร็วเกินไป

๖. ให้สารน้ำที่เป็น hypertonic solution เช่น ๕๐ % glucose, hypertonic saline หรือ mannitol

การแก้ไข

๑. ในผู้ป่วยที่อาการไม่รุนแรง เช่น คลื่นไส้ อาเจียน กระสับกระส่าย ให้การรักษาตามอาการ อาจให้สารน้ำที่เป็น hypertonic solution เช่น ๕๐ % glucose, hypertonic saline หรือ mannitol ทำหน้าที่เป็น osmotic agent เพื่อช่วยลดระดับความแตกต่างของ osmolality ระหว่างน้ำในหลอดเลือดและในสมอง

๒. ในผู้ป่วยที่มีอาการรุนแรง ซึม ชัก หมดสติ ให้การดูแล ดังนี้

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI - HD๐๑ - ๐๒๔

โรงพยาบาลคุณธรรมที่สร้างสรรค์
นวัตกรรมเพื่อประชาชน

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐
วันที่บังคับใช้ : .....

หน้า
๑๖/๓๑

เรื่อง การให้การพยาบาลผู้ป่วยระหว่างการทำ Hemodialysis และการเฝ้าระวังวงจรไตเทียม

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	รายละเอียด	เอกสารอ้างอิง
พยาบาล	ประเมินสัญญาณชีพ และอาการผู้ป่วย		
พยาบาล	คืนเลือดกลับสู่ผู้ป่วย		
พยาบาล	รายงานแพทย์ ให้ยารักษาอาการชัก		
พยาบาล	ดูแลการหายใจของผู้ป่วย		
อายุรแพทย์โรคไต/ พยาบาล	หาสาเหตุของการชัก		
พยาบาล	ประเมินอาการและลง บันทึกข้อมูลใน hemodialysis flow chart		

 โรงพยาบาลคุณธรรมที่สร้างสรรค์ นวัตกรรมเพื่อประชาชน	โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร RATCHAPHIPHAT HOSPITAL		หมายเลขเอกสาร WI - HD๐๑ - ๐๒๔
	ระเบียบปฏิบัติงาน WORK INSTRUCTION	ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐ วันที่บังคับใช้ :	หน้า ๑๗/๓๑
เรื่อง การให้การพยาบาลผู้ป่วยระหว่างการทำ Hemodialysis และการเฝ้าระวังวงจรไตเทียม			

๖. Air embolism

สาเหตุ

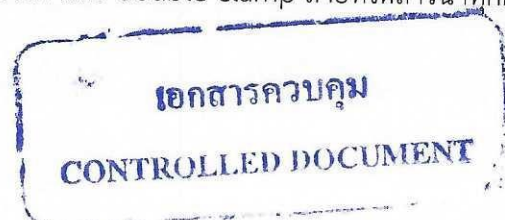
๑. ระบบสัญญาณเตือนฟองอากาศบกพร่อง
๒. มีฟองอากาศตกค้างจากการเตรียมตัวกรองและสายส่งเลือด
๓. ข้อต่อต่าง ๆ ในวงจรเลือดไม่แน่น เลื่อนหลุด ปั่นเกลียว โดยเฉพาะบริเวณตำแหน่งก่อน blood pump
๔. สายน้ำเกลือไม่ได้ปิดหรือปิดไม่สนิท หรือการให้สารน้ำตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งหมดทำให้มีฟองอากาศเข้าสู่ระบบ
๕. มีการฉีกขาด รั่ว ของสายส่งเลือดบริเวณ blood pump segment
๖. แรงดันในหลอดเลือดที่จะเข้าสู่ระบบน้อยกว่าแรงดึงของ blood pump เช่น สาย double lumen ที่ flow ไม่ดี การใช้ blood pump speed ที่เร็วเกินกว่า blood flow ของ vascular access

อาการและอาการแสดง

๑. ถ้าเกิดขึ้นกับผู้ป่วยในท่านั่ง ฟองอากาศจะลอยหลุดเข้าสู่สมอง ทำให้สมองขาดเลือดเกิดอาการทางสมอง ชีพ ชัก แขนขาอ่อนแรงครึ่งซีก (hemiparesis) สับสนได้
  ๒. ถ้าผู้ป่วยอยู่ในท่านอน ฟองอากาศจะลอยหลุดผ่านหัวใจซีกขวา และไปอุดตันเส้นเลือดในปอดทำให้เกิดอาการหอบเหนื่อย เจ็บแน่นหน้าอก ไอ หัวใจเต้นผิดจังหวะ ฟองอากาศอาจผ่านจากปอดไปสู่หัวใจด้านซ้ายได้ ทำให้มีฟองอากาศไปยังเส้นเลือดแดงที่หัวใจและสมอง ทำให้การทำงานของสมองและหัวใจผิดปกติ
- ดังนั้นอาการเริ่มต้นเมื่อผู้ป่วยได้รับฟองอากาศเข้าสู่ร่างกาย คือ การไอ ต่อมาจะมีอาการ เจ็บแน่นหน้าอก หายใจลำบาก สับสน cyanosis, coma และเสียชีวิตได้

การป้องกัน

๑. ตรวจสอบความพร้อมและความถูกต้องของการใส่ air detector
๒. ตรวจสอบสายส่งเลือดเข้าสู่ตัวผู้ป่วยไม่ให้มีฟองอากาศก่อนต่อกับผู้ป่วย
๓. ใช้ขวดพลาสติกแทนขวดแก้ว เนื่องจากขวดพลาสติกมีการยุบตัว เมื่อปริมาณน้ำเกลือพองทำให้ไม่มีปริมาณอากาศอยู่ในขวดพลาสติก
๔. ตรวจสอบข้อต่อต่าง ๆ ให้แน่น และไม่ปั่นเกลียว
๕. เมื่อสิ้นสุดการฟอกเลือดให้คืนเลือดกลับสู่ตัวผู้ป่วยโดยใช้น้ำเกลือและไม่ปลดสายส่งเลือดออกจาก air detector
๖. ระหว่างการฟอกเลือดต้องระมัดระวังในการให้สารน้ำอย่างเข้มงวด และ double clamp สายที่ให้สารน้ำทุกครั้งเมื่อไม่ได้ให้สารน้ำนั้น ๆ

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI - HD๐๑ - ๐๒๔

โรงพยาบาลคุณธรรมที่สร้างสรรค์
นวัตกรรมเพื่อประชาชน

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐
วันที่บังคับใช้ : .....

หน้า
๑๘/๓๑

เรื่อง การให้การพยาบาลผู้ป่วยระหว่างการทำ Hemodialysis และการเฝ้าระวังวงจรไตเทียม

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	รายละเอียด	เอกสารอ้างอิง
พยาบาล	<p>ประเมินสัญญาณชีพ และอาการผู้ป่วย</p>		
พยาบาล	<p>ปิด blood pump clamp สายส่งเลือดทุกสาย ปิดการดึงน้ำ (off UF)</p>	- หยุดการฟอกเลือดทันที	
พยาบาล	<p>รายงานแพทย์ให้ทราบทันที</p>		
พยาบาล	<p>เตรียมมรด emergency</p>	- เตรียม CPR และหัตถการอื่น	
พยาบาล	<p>จัดทำให้ผู้ป่วย</p>	- ให้ผู้ป่วยนอนราบไม่หนุนหมอน ยก ขาสูง และนอนตะแคงไปทางด้านซ้าย - เพื่อป้องกันไม่ให้ฟองอากาศเข้าสู่ สมองและฟองอากาศจะถูกดักไว้ที่ หัวใจห้องบนขวา (right atrium) เหนือ tricuspid valve	

เอกสารควบคุม
CONTROLLED DOCUMENT

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI - HD๐๑ - ๐๒๔

โรงพยาบาลคุณธรรมที่สร้างสรรค์
นวัตกรรมเพื่อประชาชน

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐
วันที่บังคับใช้ : .....

หน้า
๑๙/๓๑

เรื่อง การให้การพยาบาลผู้ป่วยระหว่างการทำ Hemodialysis และการเฝ้าระวังวงจรไตเทียม

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	รายละเอียด	เอกสารอ้างอิง
พยาบาล	<p style="text-align: center;">↓</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;">ให้ออกซิเจน ๑๐๐ %</div> <p style="text-align: center;">↓</p>		
พยาบาล	<p style="text-align: center;">↓</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;">ปลดสายส่งเลือดทั้ง ๒ สาย ออกจากตัวผู้ป่วย</div> <p style="text-align: center;">↓</p>		
พยาบาล	<p style="text-align: center;">↓</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;">ใช้ syringe ๒๐ ml ดูดอากาศ ออกจากสาย DLC ทั้งสองสาย</div> <p style="text-align: center;">↓</p>	- ทำด้วยความรวดเร็วและมากที่สุด เท่าที่จะสามารถทำได้	
พยาบาล	<p style="text-align: center;">↓</p> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 50%; padding: 10px; width: fit-content; margin: 0 auto;">ประเมินอาการซ้ำและ ลงบันทึกข้อมูลใน hemodialysis flow chart</div>		

เอกสารควบคุม
CONTROLLED DOCUMENT

 โรงพยาบาลคุณธรรมที่สร้างสรรค์ นวัตกรรมเพื่อประชาชน	โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร RATCHAPHIPHAT HOSPITAL		หมายเลขเอกสาร WI - HD๐๑ - ๐๒๔
	ระเบียบปฏิบัติงาน WORK INSTRUCTION	ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐ วันที่บังคับใช้ :	หน้า ๒๐/๓๑
เรื่อง การให้การพยาบาลผู้ป่วยระหว่างการทำ Hemodialysis และการเฝ้าระวังวงจรไตเทียม			

๗. Hemolysis

สาเหตุ

๑. ความผิดพลาดของเครื่องไตเทียมในการผสมน้ำยา dialysate ทำให้เป็น hypotonic หรือ hypertonic dialysate เช่น
  - ๑.๑ มีการอุดตันของท่อหรือทางเข้าของน้ำยา concentrate, pump น้ำยา concentrate เสียหรือทำงานผิดปกติ หรือการเตรียมน้ำยา concentrate ผิด ค่า conductivity ที่วัดได้ผิดจากความเป็นจริงเนื่องจากมีความผิดปกติของอุปกรณ์ที่ใช้วัดหรือตั้งค่า alarms limit ไม่ถูกต้อง
  - ๑.๒ ระบบ bypass ของเครื่องเสียไม่สามารถ bypass น้ำยา dialysis ที่ผิดปกติได้
๒. ความผิดพลาดของเครื่องไตเทียมในระบบควบคุมอุณหภูมิ ทำให้อุณหภูมิของน้ำยา dialysate สูง ($> ๔๒^{\circ}\text{C}$) ซึ่งเกิดจากความผิดปกติคล้ายคลึงกับระบบการผสมน้ำยา dialysate
๓. แรงดันในระบบหมุนเวียนเลือดในเครื่องไตเทียม มีค่าเป็นลบสูง (high negative pressure) เนื่องจาก
  - ๓.๑ ค่าแรงดัน pre - pump ทางด้าน arterial ซึ่งมีค่าเป็นลบนั้นมีค่าเป็นลบมากกว่า ๒๕๐ mmHg
  - ๓.๒ อัตราการไหลของเลือดจากหลอดเลือด (access flow, QA) น้อยกว่าความเร็วของ blood pump (QB)
  - ๓.๓ มีการหัก พับ งอของสายส่งเลือดบริเวณก่อนถึง blood pump
  - ๓.๔ มีความผิดปกติของ blood pump เช่น การตั้งค่าขนาดของสายส่งเลือดไม่ถูกต้อง
๔. mechanical trauma จากสาเหตุอื่น ๆ เช่น เข็มที่ใช้แทงในการฟอกเลือดมีขนาดไม่เหมาะสมกับอัตราเร็วของ blood pump
๕. สารปนเปื้อนในน้ำยา dialysate ได้แก่ chloramines, zinc, copper, fluoride, nitrate, aluminum
๖. สารตกค้างจากการทำความสะอาดตัวกรองเลือด เครื่องไตเทียมและระบบน้ำบริสุทธิ์ ได้แก่ formaldehyde, hypochlorite, peracetic acid
๗. โรคเลือดของผู้ป่วยที่เป็นอยู่เดิม ได้แก่ G๖PD deficiency

อาการและอาการแสดง

เจ็บหน้าอก ปวดบริเวณหลัง ปวดท้อง หายใจลำบาก ความดันโลหิตต่ำ หัวใจเต้นผิดปกติ ตรวจร่างกายพบผิวผู้ป่วยคล้ำขึ้น อาจสังเกตเห็นความผิดปกติของเลือดในกระเปาะสายส่งเลือดเข้า (venous blood line) จะเป็นสีแดงปนม่วง (deep burgundy or cherry red color) ระดับ hematocrit ลดลงอย่างรวดเร็วผิดปกติ พลาสมาในหลอดเลือดที่ปั่นเป็นสีชมพู เกิดภาวะโปรแตสเซียมในเลือดสูง

การป้องกัน

๑. ตรวจสอบเครื่องระบบควบคุมน้ำยา การตั้งค่าอุณหภูมิและน้ำยา dialysate ที่ใช้ในการฟอกเลือดให้ถูกต้อง
๒. มีการตั้ง alarms limit อย่างเคร่งครัด
๓. มีการล้างตัวกรองเลือดก่อนนำมาใช้อย่างถูกต้องตามวิธีมาตรฐาน รวมทั้งมีการตรวจสอบสารตกค้างในตัวกรองเลือดก่อนใช้กับผู้ป่วยทุกครั้ง
๔. มีมาตรการการตรวจและติดตามระดับสารปนเปื้อนในน้ำบริสุทธิ์และน้ำยา dialysate สม่าเสมอ
๕. monitor pre - pump arterial pressure ไม่ให้เป็นลบมากกว่า - ๒๕๐ mmHg หากพบความผิดปกติต้องรีบดำเนินการแก้ไขทันที
๖. เลือกขนาดเข็มที่ใช้แทงให้เหมาะสมกับ vascular access และความเร็วของ blood pump ในการฟอกเลือด

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI - HD๐๑ - ๐๒๔

โรงพยาบาลคุณธรรมที่สร้างสรรค์
นวัตกรรมเพื่อประชาชน

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

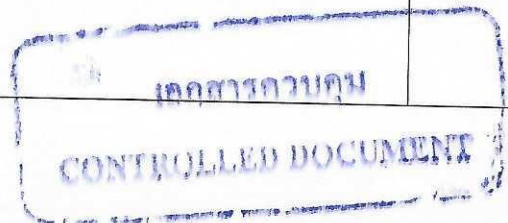
ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐
วันที่บังคับใช้ : .....

หน้า
๒๑/๓๑

เรื่อง การให้การพยาบาลผู้ป่วยระหว่างการทำ Hemodialysis และการเฝ้าระวังวงจรไตเทียม

การแก้ไข

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	รายละเอียด	เอกสารอ้างอิง
พยาบาล	ประเมินสัญญาณชีพ และอาการผู้ป่วย		
พยาบาล	หยุดการฟอกเลือดทันที โดยไม่ต้องคืนเลือดกลับสู่ตัวผู้ป่วย	- เนื่องจากในเลือดที่ค้างอยู่จะมี ปริมาณโปรแตสเซียมสูง ทำให้เป็น อันตรายได้	
พยาบาล	ให้ออกซิเจน ๑๐๐ %		
พยาบาล	ตรวจเช็คค่า electrolyte, hematocrit		
พยาบาล	ตรวจหาสาเหตุของการเกิดเม็ดเลือดแดง แตกและแก้ไขความผิดปกติอื่น ๆ		
พยาบาล	ทำการฟอกเลือดผู้ป่วยซ้ำทันที	- หลังจากแก้ไขสาเหตุของภาวะเม็ด เลือดแดงแตกแล้ว - เพื่อแก้ไขภาวะโปรแตสเซียมในเลือดสูง	
พยาบาล	ประเมินอาการซ้ำและ ลงบันทึกข้อมูลใน hemodialysis flow chart		

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI - HD๐๑ - ๐๒๔

โรงพยาบาลคุณธรรมที่สร้างสรรค์
นวัตกรรมเพื่อประชาชน

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐
วันที่บังคับใช้ : .....

หน้า
๒๒/๓๑

เรื่อง การให้การพยาบาลผู้ป่วยระหว่างการทำ Hemodialysis และการเฝ้าระวังวงจรไตเทียม

๘. เจ็บหน้าอก (Angina & Chest pain)

สาเหตุ

จากภาวะซีด ภาวะขาดออกซิเจน ภาวะเม็ดเลือดแดงแตก ความผิดปกติของหลอดเลือดที่หัวใจ (atherosclerotic cardiovascular disease) การดื่มน้ำมากเกินไป ทำให้เกิด hypovolemia

อาการและอาการแสดง

เจ็บแน่นหน้าอก หลัง แขน และขากรรไกร อาจมีอาการเหงื่อออกและหายใจลำบากร่วมด้วย

การป้องกัน

๑. แก้ไขภาวะซีด
๒. ให้ออกซิเจนเมื่อเริ่มการฟอกเลือดในผู้ป่วยที่เป็นกลุ่มเสี่ยงและ monitor EKG
๓. ระมัดระวังไม่ให้เกิด hypovolemia

การแก้ไข

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	รายละเอียด	เอกสารอ้างอิง
พยาบาล	ประเมินสัญญาณชีพ และอาการผู้ป่วย		
พยาบาล	ลด blood flow rate และลดการ ดื่มน้ำหรือหยุดการดื่มน้ำ		
พยาบาล	ให้ออกซิเจน	- ในรายที่ SpO ₂ น้อยกว่า ๙๕%	
พยาบาล	ตรวจคลื่นไฟฟ้าหัวใจ และ monitor EKG	- เพื่อหาความผิดปกติ	

เอกสารควบคุม
CONTROLLED DOCUMENT

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI - HD๐๑ - ๐๒๔

โรงพยาบาลคุณธรรมที่สร้างสรรค์
นวัตกรรมเพื่อประชาชน

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐
วันที่บังคับใช้ : .....

หน้า
๒๓/๓๑

เรื่อง การให้การพยาบาลผู้ป่วยระหว่างการทำ Hemodialysis และการเฝ้าระวังวงจรไตเทียม

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	รายละเอียด	เอกสารอ้างอิง
พยาบาล			
พยาบาล		- ในรายที่มีอาการมากหรือไม่ตอบสนองต่อการรักษา	
พยาบาล			

๙. หัวใจเต้นผิดจังหวะ (Cardiac arrhythmia)

สาเหตุ

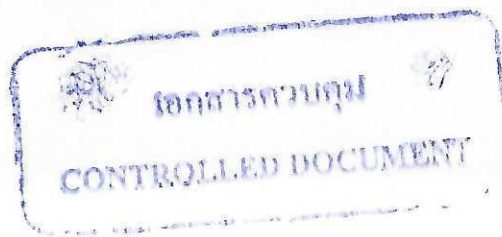
๑. การเปลี่ยนแปลงของสารอิเล็กโทรไลต์และภาวะกรดต่างในร่างกาย
๒. จากโรคหัวใจเดิมที่ผู้ป่วยเป็นอยู่แล้วและยาที่ผู้ป่วยได้รับเพื่อแก้ไขภาวะหัวใจเต้นผิดจังหวะถูกขจัดออกไปกับน้ำยา
๓. ภาวะขาดออกซิเจน
๔. ภาวะขาดน้ำหรือน้ำเกิน
๕. การใช้น้ำยา dialysate ที่ไม่เหมาะสมสำหรับผู้ป่วยแต่ละราย

อาการและอาการแสดง

ผู้ป่วยรู้สึกไม่สบาย หัวใจเต้นเร็วไม่เป็นจังหวะ ซีพจรเต้นไม่สม่ำเสมอ และอาจมีความดันโลหิตต่ำร่วมด้วย

การป้องกัน

๑. ใช้เครื่องติดตามการเต้นหัวใจ (EKG monitor) ในกลุ่มเสี่ยง เพื่อเฝ้าระวัง ติดตามและประเมินอาการตั้งแต่เริ่มฟอกเลือด
๒. หลีกเลี่ยงการใช้ยา dialysate ที่มีโพแทสเซียมต่ำโดยเฉพาะผู้ป่วยที่ได้รับยา digoxin
๓. ให้ออกซิเจนในผู้ป่วยที่เป็นโรคหัวใจ
๔. ใช้น้ำยา bicarbonate ในการฟอกเลือด

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI - HD๐๑ - ๐๒๔

โรงพยาบาลคุณธรรมที่สร้างสรรค์
นวัตกรรมเพื่อประชาชน

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐
วันที่บังคับใช้ : .....

หน้า
๒๔/๓๑

เรื่อง การให้การพยาบาลผู้ป่วยระหว่างการทำ Hemodialysis และการเฝ้าระวังจรรยาบรรณ

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	รายละเอียด	เอกสารอ้างอิง
พยาบาล	ประเมินสัญญาณชีพ และอาการผู้ป่วย		
พยาบาล	ใช้เครื่องติดตามการเต้นของหัวใจ (EKG monitor)	- เพื่อติดตามการเปลี่ยนแปลงของ คลื่นไฟฟ้าหัวใจ	
พยาบาล	ให้ออกซิเจน	- ในรายที่ SpO ₂ น้อยกว่า ๙๕%	
พยาบาล	ตรวจคลื่นไฟฟ้าหัวใจ	- เพื่อหาความผิดปกติ	
พยาบาล	รายงานแพทย์		
พยาบาล	ประเมินอาการซ้ำและ ลงบันทึกข้อมูลใน hemodialysis flow chart		

 โรงพยาบาลคุณธรรมที่สร้างสรรค์ นวัตกรรมเพื่อประชาชน	โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร RATCHAPHIPHAT HOSPITAL		หมายเลขเอกสาร WI - HD๐๑ - ๐๒๔
	ระเบียบปฏิบัติงาน WORK INSTRUCTION	ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐ วันที่บังคับใช้ :	หน้า ๒๕/๓๑
เรื่อง การให้การพยาบาลผู้ป่วยระหว่างการทำ Hemodialysis และการเฝ้าระวังวงจรไตเทียม			

๑๐. Cardiac arrest

สาเหตุ

๑. ความไม่สมดุลของสารอิเล็กโทรไลต์เช่น โปแตสเซียมในเลือดสูง
๒. การตันผิดปกติของหัวใจ หรือกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลัน (Acute myocardial infarction)
๓. ภาวะน้ำท่วมปอด

อาการและอาการแสดง

ไม่รู้สีกตัว คลำชีพจรไม่ได้ คลำการเต้นของหลอดเลือดแดงที่คอหรือขาหนีบไม่พบ ไม่ตอบสนองต่อสิ่งเร้า หัวใจหยุดเต้น

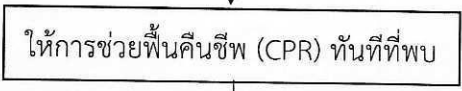
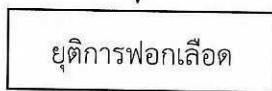
การป้องกัน

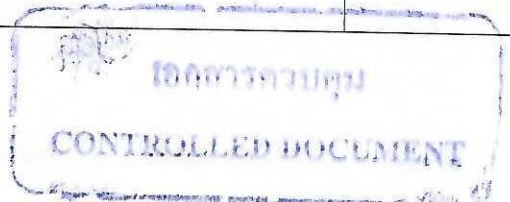
๑. ประเมินและเฝ้าระวังอาการผู้ป่วยอย่างใกล้ชิดขณะฟอกเลือดเพื่อให้การช่วยเหลือทันที
๒. ตรวจสอบความพร้อมใช้งานเครื่องไตเทียมทุกครั้งก่อนใช้การบำรุงรักษาเชิงป้องกัน และตรวจเช็คการทำงานเครื่องไต

เทียมเป็นประจำสม่ำเสมอ

๓. จัดเตรียมยา และอุปกรณ์ในการช่วยฟื้นคืนชีพไว้ประจำในหน่วยบริการฟอกเลือด

การแก้ไข

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	รายละเอียด	เอกสารอ้างอิง
พยาบาล			
พยาบาล			
พยาบาล		- ไม่ไล่เลือดกลับคืนให้ผู้ป่วยในกรณีที่ไม่ทราบสาเหตุ เพราะอาจเกิดจากความผิดพลาดในทางเทคนิค เช่น เช่น hemolysis, air embolism	

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI - HD๐๑ - ๐๒๔

โรงพยาบาลคุณธรรมที่สร้างสรรค์
นวัตกรรมเพื่อประชาชน

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐
วันที่บังคับใช้ : .....

หน้า
๒๖/๓๑

เรื่อง การให้การพยาบาลผู้ป่วยระหว่างการทำ Hemodialysis และการเฝ้าระวังวงจรไตเทียม

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	รายละเอียด	เอกสารอ้างอิง
พยาบาล		- การแพ้ตัวกรองเลือด (dialyzer reaction) หรือมีสารเคมีตกค้างในตัวกรองเลือด แต่ถ้าเกิดภายหลังจากการฟอกเลือดไปนานพอควร สามารถไล่เลือดกลับคืนให้ผู้ป่วยได้ และยังไม่ต้อง off vascular access เพื่อไว้เป็นทางให้สารน้ำและยา	
พยาบาล	↓ รายงานแพทย์		
พยาบาล	↓ ประเมินอาการซ้ำ และลงบันทึกข้อมูล	- บันทึกข้อมูลใน hemodialysis flow chart และแบบบันทึกการทำ CPR	

๑๑. ไข้ หนาวสั่น (Febrile reaction)

สาเหตุ

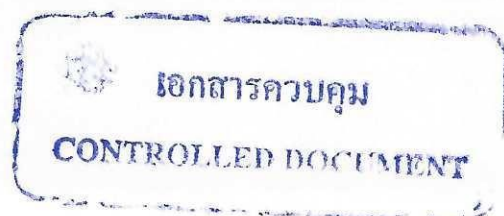
๑. มีการติดเชื้อในร่างกาย (Infection)
๒. เกิดปฏิกิริยาเนื่องจากร่างกายได้รับพิษจากสารก่อไข้ (pyrogen/endotoxin)

อาการและอาการแสดง

ผู้ป่วยรู้สึกหนาว สั่น ปวดศีรษะ คลื่นไส้ อาเจียน ความดันโลหิตลดลง มีไข้ อุณหภูมิในร่างกายสูงกว่า ๓๗.๕ °C โดย

๑. ถ้าอุณหภูมิที่สูงขึ้นนี้เกิดภายหลังเริ่มการฟอกเลือด ๔๕ - ๗๕ นาที ในผู้ป่วยที่ไม่เคยมีไข้มาก่อน อาจเกิดจาก pyrogens หรือ endotoxin ในน้ำบริสุทธิ์ ในกรณีนี้มักเกิดกับผู้ป่วยหลายรายพร้อมกันทีเดียว

๒. ถ้าเกิดจากการติดเชื้อในร่างกายของผู้ป่วย อาการไข้หนาวสั่นจะรุนแรงมากขึ้นในขณะที่ฟอกเลือด เนื่องจากการฟอกเลือดจะกระจายเชื้อจาก vascular access เข้าสู่กระแสเลือดมากขึ้น

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI - HD๐๑ - ๐๒๔

โรงพยาบาลคุณธรรมที่สร้างสรรค์
นวัตกรรมเพื่อประชาชน

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐
วันที่บังคับใช้ : .....

หน้า
๒๗/๓๑

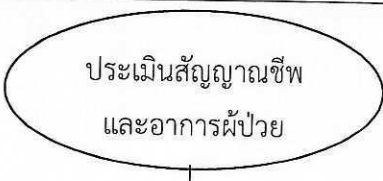
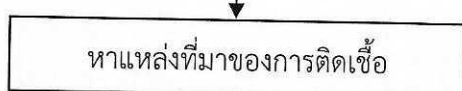
เรื่อง การให้การพยาบาลผู้ป่วยระหว่างการทำ Hemodialysis และการเฝ้าระวังวงจรไตเทียม

การป้องกัน

๑. มีการตรวจสอบและบำรุงรักษาระบบน้ำบริสุทธิ์ให้มีคุณภาพได้มาตรฐานตามที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอ และมีการปรับปรุงแก้ไขทันทีเมื่อตรวจพบความผิดปกติ
๒. มีการตรวจสอบตัวกรองที่นำมาใช้ซ้ำและแนวทางการปฏิบัติในการล้างตัวกรองเลือด ตลอดจนระยะเวลาในการเตรียมตัวกรองเลือด ไม่ควรเตรียมไว้นานเกิน ๒ ชั่วโมง
๓. ระมัดระวังในการเตรียมซ้ำของเครื่องใช้ให้สะอาดปราศจากเชื้อ ใช้ aseptic technique ในการทำหัตถการต่าง ๆ เพื่อป้องกันการปนเปื้อนของเชื้อ
๔. ระมัดระวังการปนเปื้อนในการเตรียมน้ำยาชนิด bicarbonate ตลอดจนอุปกรณ์ภาชนะที่ใช้ควรได้รับการทำให้สะอาดปราศจากเชื้อ
๕. ระมัดระวังการเกิดการดึงน้ำกลับเข้าสู่ตัวกรองเลือด (back filtration)

การแก้ไข

๑. ถ้าอาการไข้หนาวสั่นเกิดจาก pyrogens หรือ endotoxin ให้ยุติการฟอกเลือดโดยไม่ต้องคืนเลือดกลับสู่ตัวผู้ป่วย
๒. ให้ยาลดไข้

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	รายละเอียด	เอกสารอ้างอิง
พยาบาล			
พยาบาล		<ul style="list-style-type: none"> - เช่น vascular access แผลทางเปิด บริเวณต่าง ๆ ในร่างกาย การติดเชื้อในทางเดินปัสสาวะ ทางเดินหายใจ และเก็บสิ่งส่งตรวจต่าง ๆ เพื่อการวินิจฉัยที่ถูกต้องจากเลือด ปัสสาวะ แผลทางเปิดต่าง ๆ ตลอดจนน้ำ บริสุทธิ์และน้ำยาที่ใช้ในการฟอกเลือด - ถ้าอาการไข้หนาวสั่นเกิดจาก pyrogens หรือ endotoxin ให้ยุติการฟอกเลือดโดยไม่ต้องคืนเลือดกลับสู่ตัวผู้ป่วย 	

เอกสารควบคุม

CONTROLLED DOCUMENT

 โรงพยาบาลคุณธรรมที่สร้างสรรค์ นวัตกรรมเพื่อประชาชน	โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร RATCHAPHIPHAT HOSPITAL		หมายเลขเอกสาร WI - HD๐๑ - ๐๒๔
	ระเบียบปฏิบัติงาน WORK INSTRUCTION	ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐ วันที่บังคับใช้ :	หน้า ๒๘/๓๑
เรื่อง การให้การพยาบาลผู้ป่วยระหว่างการทำ Hemodialysis และการเฝ้าระวังวงจรไตเทียม			

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	รายละเอียด	เอกสารอ้างอิง
พยาบาล			
พยาบาล		- บันทึกข้อมูลใน hemodialysis flow chart	

๑๒. ภาวะ Membrane biocompatibility

สาเหตุ

1. Type A : anaphylactic type เกิดจากการแพ้สารที่ใช้ทำให้ตัวกรองปราศจากเชื้อ คือ ethylene oxide gas (ETO)
2. Type B : first use syndrome เกิดจาก complement ถูกกระตุ้นโดยเนื้อเยื่อบางชนิดที่ใช้ผลิตตัวกรอง

อาการและอาการแสดง

๑. Type A : เป็นชนิดแบบรุนแรง anaphylaxis มักเกิดภายใน ๕ -๑๐ นาทีแรกของการฟอกเลือด (ไม่เกิน ๒๐ นาที) มีอาการเจ็บหน้าอก เหนื่อยออก ตัวเย็น ปวดแสบปวดร้อน อาจมีผื่นตามตัว หน้าตาและริมฝีปากบวม หัวใจเต้นช้า ความดันโลหิตต่ำ หายใจลำบาก ไม่สะดวกเนื่องจากหลอดลมตีบตัน ไอ หัวใจหยุดเต้น และอาจเสียชีวิต

๒. Type B : อาการคล้าย Type A แต่ไม่รุนแรงเท่า มักเกิดหลังการฟอกเลือด ๒๐ - ๔๐ นาที

การป้องกัน

๑. หลีกเลี่ยงการใช้ membrane ที่ผู้ป่วยแพ้
๒. ใช้ตัวกรองเลือดที่ผ่านการทำให้ปราศจากเชื้อด้วยวิธีอื่น เช่น ใช้ steam หรือ รังสีแกมมาแทน ถ้าจำเป็นต้องใช้ตัวกรองที่ทำให้ปราศจากเชื้อด้วย ETO ต้องทำการล้างด้วย ๐.๙ % NSS จำนวนมากกว่าเดิม ๑,๐๐๐ - ๒,๐๐๐ ml เช่น เคยล้างด้วย ๐.๙ % NSS ๑,๐๐๐ ml ก็ควรเพิ่มเป็น ๒,๐๐๐ - ๓,๐๐๐ ml
๓. ในกลุ่ม Type B ให้ใช้ตัวกรองที่เนื้อเยื่อเป็น synthetic

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI - HD๐๑ - ๐๒๔

โรงพยาบาลคุณธรรมที่สร้างสรรค์
นวัตกรรมเพื่อประชาชน

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐
วันที่บังคับใช้ : .....

หน้า
๒๙/๓๑

เรื่อง การให้การพยาบาลผู้ป่วยระหว่างการทำ Hemodialysis และการเฝ้าระวังวงจรไตเทียม

การแก้ไข

Type A

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	รายละเอียด	เอกสารอ้างอิง
พยาบาล	ประเมินสัญญาณชีพ และอาการผู้ป่วย		
พยาบาล	ยุติการฟอกเลือดทันที	- โดยไม่ต้องคืนเลือดให้ผู้ป่วย	
พยาบาล	รายงานแพทย์	- เพื่อพิจารณาให้ยาตามอาการและ ความรุนแรงของโรค เช่น antihistamine, steroids เป็นต้น	
พยาบาล	ให้ออกซิเจน		
พยาบาล	ประเมินอาการซ้ำ และลงบันทึกข้อมูล	- ติดตามวัดและบันทึกสัญญาณชีพทุก ๑๐ - ๑๕ นาที รวมทั้งค่าออกซิเจนใน เลือด (oxygen saturation) จนกว่า อาการจะคงที่ - บันทึกข้อมูลใน hemodialysis flow chart	

เอกสารควบคุม
CONTROLLED DOCUMENT

 โรงพยาบาลคุณธรรมที่สร้างสรรค์ นวัตกรรมเพื่อประชาชน	โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร RATCHAPHIPHAT HOSPITAL		หมายเลขเอกสาร WI - HD๐๑ - ๐๒๔
	วิธีปฏิบัติงาน WORK INSTRUCTION	ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐ วันที่บังคับใช้ :	หน้า ๓๐/๓๑
เรื่อง การให้การพยาบาลผู้ป่วยระหว่างการทำ Hemodialysis และการเฝ้าระวังวงจรไตเทียม			

Type B

ให้การรักษาตามอาการ เช่น ให้ออกซิเจนขณะฟอกเลือด ให้อาา antihistamine เป็นต้น อาการผู้ป่วยมักจะทุเลา และหายไ้ภายใน๑ ชั่วโมงในขณะฟอกเลือด

๑๓. Hyperthermia

สาเหตุ

๑. การทำงานของ heater ผิดปกติ หรือการควบคุมอุณหภูมิ (thermostat) ผิดปกติ
๒. ไม่มีสัญญาณเตือนอุณหภูมิที่สูงเกินไป

อาการและอาการแสดง

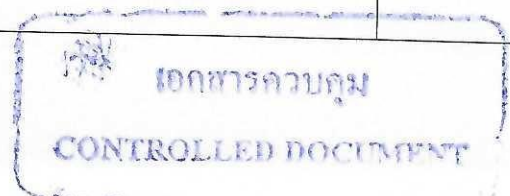
๑. ผู้ป่วยจะบ่นว่าร้อนและเลือดจะดำมาก
๒. อาจรุนแรงมากถึงไม่รู้สึกรู้ตัวและเสียชีวิตได้

การป้องกัน

๑. การตรวจสอบระบบความปลอดภัยของการปรับอุณหภูมิของเครื่องให้อยู่ในสภาพปกติ
๒. ควรตรวจสอบอุณหภูมิของน้ำยาฆ่า ถ้าผู้ป่วยบ่นว่า ร้อนผิดปกติ

การแก้ไข

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	รายละเอียด	เอกสารอ้างอิง
พยาบาล	ประเมินสัญญาณชีพ และอาการผู้ป่วย		
พยาบาล	ยุติการฟอกเลือด		
พยาบาล	โทรแจ้งช่างประจำบริษัท		
พยาบาล	ประเมินอาการซ้ำ และลงบันทึกข้อมูล		

 โรงพยาบาลคุณธรรมที่สร้างสรรค์ นวัตกรรมเพื่อประชาชน	โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร RATCHAPHIPHAT HOSPITAL		หมายเลขเอกสาร WI - HD๐๑ - ๐๒๔
	ระเบียบปฏิบัติงาน WORK INSTRUCTION	ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐ วันที่บังคับใช้ :	หน้า ๓๑/๓๑
เรื่อง การให้การพยาบาลผู้ป่วยระหว่างการทำ Hemodialysis และการเฝ้าระวังวงจรไตเทียม			

๗. เอกสารอ้างอิง

- ฉัตรสุดา เอื้อมานะพงษ์, อัจฉรา บุญกาญจน์, ปิ่นแก้ว คล้ายประยงค์และจันทนา ชื่นวิสิทธิ์. (๒๕๕๐).
- แนวทางปฏิบัติการพยาบาลสำหรับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม และการล้างไตทางช่องท้อง
- ชมรมพยาบาลโรคไตแห่งประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: เอส พี เอ็ม การพิมพ์.
- ชูติมา เขตอนันต์. (๒๕๕๐). การพยาบาลผู้ป่วย Chronic Hemodialysis. ใน สมชาย เอี่ยมอ่อง, เกื้อเกียรติ ประดิษฐ์พรศิลป์, เกรียง ตั้งสง่า, เถลิงศักดิ์ กาญจนบุษย์ (บรรณาธิการ). Chronic Dialysis. กรุงเทพฯ: เท็กซ์ แอนด์ เจอร์นัล พับลิเคชั่น.
- ชูติมา เขตอนันต์, พิชรี แก้วน้ำ. (๒๕๕๐). การพยาบาลผู้ป่วย Chronic Hemodialysis. ใน สมชาย เอี่ยมอ่อง, เกื้อเกียรติ ประดิษฐ์พรศิลป์, เกรียง ตั้งสง่า (บรรณาธิการ). Practical Dialysis. กรุงเทพฯ: เท็กซ์แอนด์ เจอร์นัล พับลิเคชั่น.ศิริกาญจน์ เข้มลำเจียก. (๒๕๕๒). Hemodialysis Procedures: step by step. ใน ธนิต จิรนนท์ธวัช, สิริภา ช่างสิริกุลชัย, ธันันดา ตระการวนิช และ วสันต์ สุขเมธกุล (บรรณาธิการ). Practical Dialysis in the Year ๒๐๐๙. กรุงเทพมหานคร: เท็กซ์ แอนด์ เจอร์นัล พับลิเคชั่น.
- อิชณี พุทธิมนตรี. (๒๕๕๑). ขั้นตอนการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม. ใน ประเสริฐ ธนกิจจารุ. การฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม. กรุงเทพฯ: กรุงเทพเวชสาร

๘. บันทึกร

- Hemodialysis flow chart
- แบบบันทึกการทำ CPR

